

Nr 603

Av herr Agerberg m. fl., om åtgärder för motverkande av skadegörelse av älg å växande skog m. m.

På grund av älgstammens starka ökning inom de norrländska länen har problemen i samband med älgens skadegörelser på skogskulturer blivit alltmer allvarliga under senare år. Mycket omfattande arealer av yngre tallkulturer blir varje år spolierade, vilket betyder stora förluster både ur enskild och nationalekonomisk synpunkt. Många skogsägare anser sig icke längre frivilligt vilja utföra tallkulturarbeten på grund av den stora risken för att kulturerna kommer att spolieras av älg och att sålunda omfattande arbeten och stora kostnader får nedläggas utan resultat.

I motsats till vad som är fallet beträffande älgskador å växande eller nedmejad gröda eller å fruktodling eller annan trädgårdsodling som drives i förvärvssyfte kan för närvarande någon ersättning ur älgskadefonderna icke erhållas för skador som av älg förorsakats å skogskulturer.

Det synes oss skäligt, att en ändring i sistnämnda avseende kommer till stånd. Det bör framhållas, att inom de norrländska länen, där älgskadefonderna genom älgstammens storlek och avskjutningens omfattning tillföres älgavgifter till mycket betydande årliga belopp, några skador å växande gröda och därmed följande ersättningar mycket sällan förekommer. På grund av de numera alltmer omfattande skadorna på skogskulturer torde direkt ersättning för dessa skador knappast kunna lämnas i någon större utsträckning genom anlitande av älgskadefonderna. Däremot borde det vara möjligt att i den mån medlen förslår därtill lämna bidrag med en viss del av kostnaderna för återplantering av skog i de fall, då en tidigare utförd skogskultur förstörts av älg i sådan grad, att nyplantering blivit nödvändig. Behovet härav liksom de därmed förenade kostnaderna skulle i så fall lämpligen styrkas av skogsvårdsstyrelsernas tjänstemän, vilka ändock i stor utsträckning medverkar vid planerandet och genomförandet av dylika åtgärder. Härigenom skulle det administrativa arbetet med en bidragsgivning av detta slag icke bli betungande.

Av stor betydelse är emellertid även att förebyggande åtgärder mot älgens skadegörelser å skogskulturer vidtages. I detta avseende torde i första hand en starkare avskjutning vara det verksammaste medlet. För underlättande härav bör en förlängd allmän jakttid å älg ifrågakomma,

varjämte s. k. licensjakt bör kunna beviljas i större utsträckning än hittills. Även försöken med förebyggande åtgärder genom besprutning eller på annat sätt torde böra intensifieras.

I vissa fall kan det vara nödvändigt och effektivt att vintertid anställa jakt å skadegörande älg. Tillståndsgivningen härtill bör därför icke vara alltför restriktiv. Emellertid motverkar de nuvarande bestämmelserna i 16 § jaktstadgan om att älg, som på grund av skadegörelse å växande skog fällts under annan tid än allmän jakttid eller licensjakttid, skall tillfalla kronan, i hög grad intresset för att på detta sätt övervaka, att skadegörelsen på skogen begränsas. Markägaren borde i någon mån kunna erhålla gottgörelse för besvär och offrade dagsverken i samband med dylik jakt på skadegörande älg. Då det ur kontrollsynpunkt måhända icke är lämpligt att vid sådan jakt fälld älg skall tillfalla markägaren, borde denne i stället kunna erhålla ersättning i penningar, förslagsvis med älgens halva värde.

Med hänsyn till angelägenheten av att intresset för skogsproduktionsåtgärder i Norrland icke i allt större utsträckning motverkas genom de tilltagande älgskadorna å skogskulturer synes det oss nödvändigt att de ovan berörda frågorna göres till föremål för en skyndsam utredning.

På grund av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en utredning i syfte att underlätta åtgärder för motverkande av skadegörelse av älg å växande skog ävensom att möjliggöra användandet av en viss del av älgskadefondernas medel för dylika åtgärder.

Stockholm den 26 januari 1956

Nils Agerberg

Helge Lindström

Nils Jönsson
i Rosshol

Birger Nilsson
i Östersund

Sigfrid Jonsson
i Strömsund